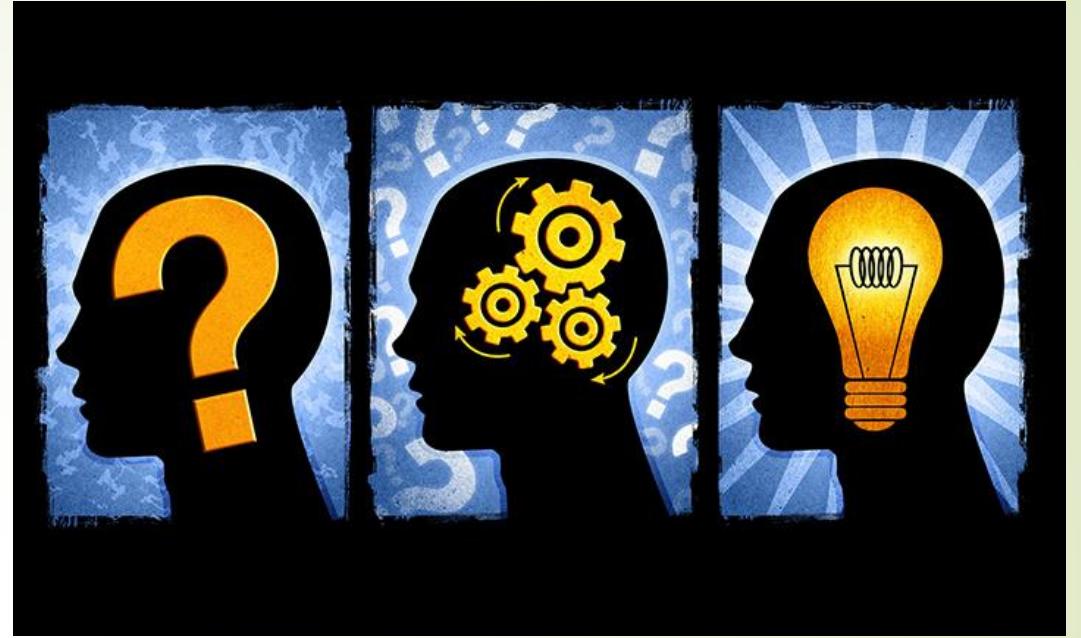

Kritické myslenie

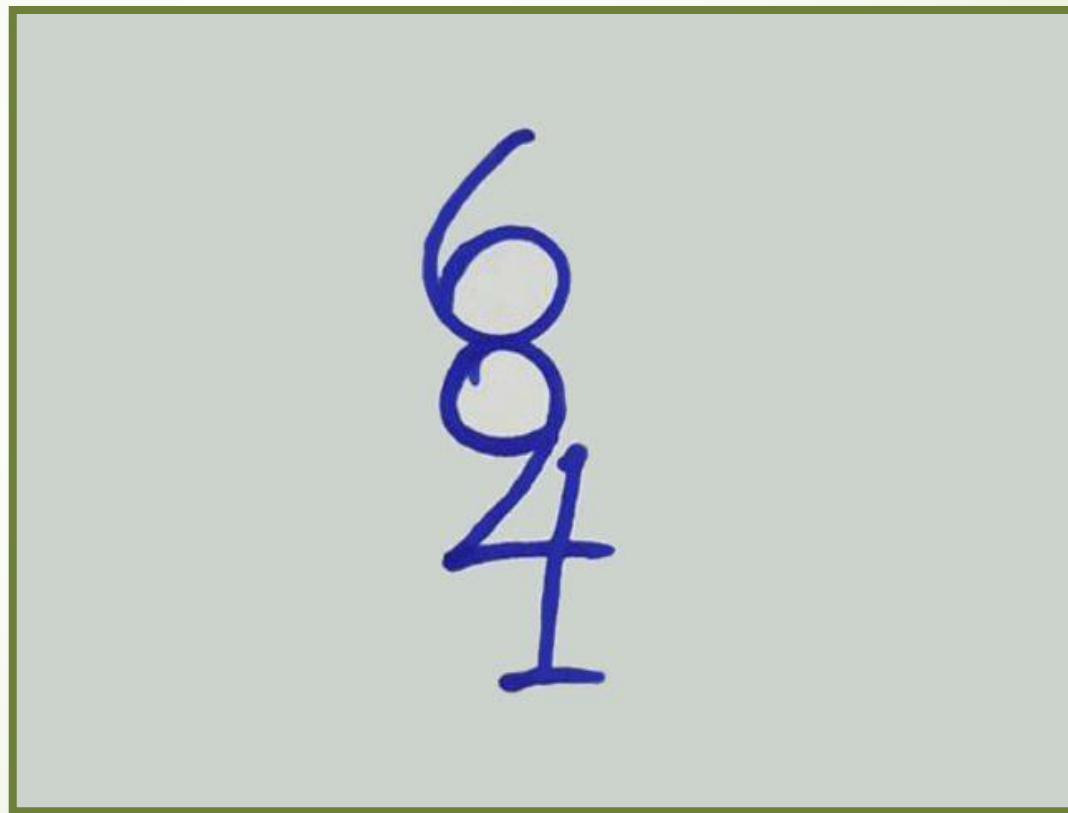
Mgr.Miroslava Libiaková

***„Myslenie,
rovnako ako hra na husle alebo piano,
vyžaduje každodenné cvičenie.“***

Charlie Chaplin

Kolko čísel vidíte na obrázku?

6
8
4

6
8
4

6
8
4

6
8
4

6
8
4

6
8
4

6
8
4

6
8
4

6
8
4

6
8
4

Schopnosti človeka, požadované na trhu práce

TOP 10 schopností

	V 2015	V 2020
1.	Komplexné riešenie problémov	Komplexné riešenie problémov
2.	Koordinácia s ostatnými	Kritické myslenie
3.	Ľudský manažment	Kreativita
4.	Kritické myslenie	Ľudský manažment
5.	Vyjednávanie	Koordinácia s ostatnými
6.	Kontrola kvality	Emocionálna inteligencia
7.	Orientácia na služby	Posudzovanie a schopnosť rozhodovania
8.	Posudzovanie a schopnosť rozhodovania	Orientácia na služby
9.	Aktívne počúvanie	Vyjednávanie
10.	Kreativita	Kognitívna flexibilita
Zdroj: World Economic Forum		

Čo je kritické myslenie?

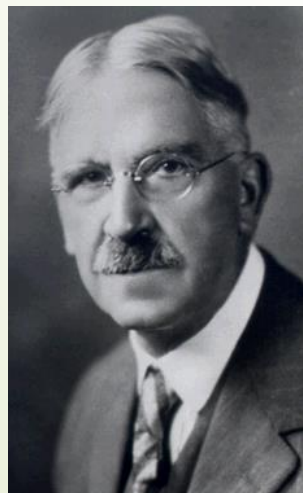
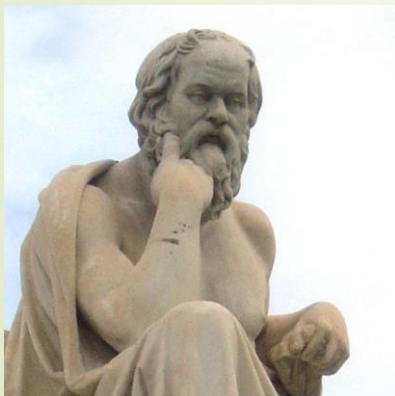

Definície – neexistuje jedna jediná...

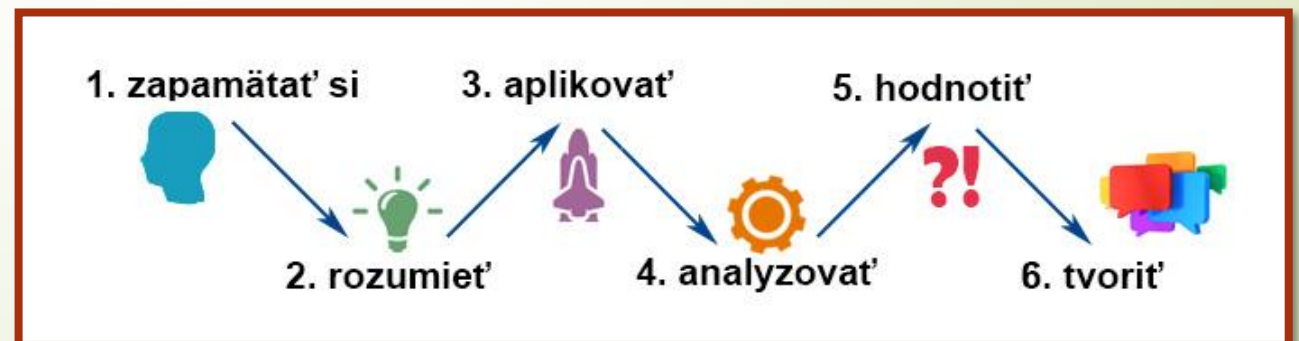
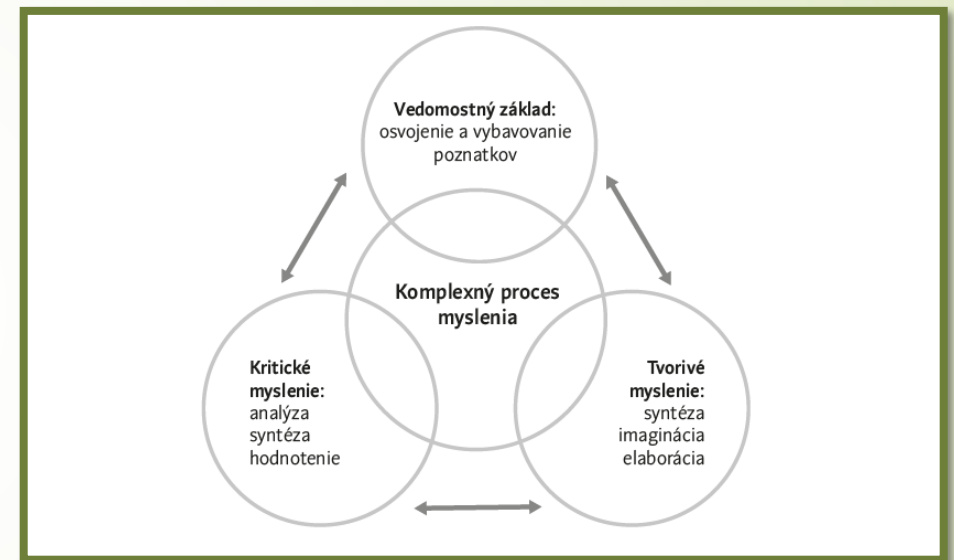
- je dôsledná (disciplinovaná) mentálna činnosť zameraná na hodnotenie argumentov alebo výrokov a na robenie záverov, ktorá môže viesť k vytváraniu si názorov a ku konaniu
- je mentálny proces, ktorým jednotlivec získava a hodnotí rôzne informácie, pričom je schopný vyvodzovať logické a objektívne úsudky
- je schopnosť nepodľahnúť prvému dojmu, ide o vytvorenie si vlastného názoru na základe získaných vedomostí, skúseností nielen svojich, ale aj iných ľudí
- Je schopnosť nepodľahnúť prvému dojmu, nátlaku a nepreberať naivne názory, ktoré sa tradujú. Človek si vie vytvoriť odstup a urobiť si úsudok

Historický vývoj kritického myslenia

- **Filozofická rovina** – Sokrates, Platón, Aristoteles
- **Psychologická rovina** - Dewey 1909, reflexívne myslenie
- **Pedagogická rovina** - Bloom, 1956

Elementy kritického myslenia

Médiá – najväčší vplyv

Vyžitie médií - žiaci, mladí ľudia- mobil, tenisky,...

- **Úloha: Prečítajte si pôvodnú objektívnu správu.**
- Novozvolená riaditeľka základnej školy sa po úspešnom výberovom konaní ujala svojej funkcie. Mesiac od svojho nástupu zrušila niekoľkoročnú tradíciu školy „Vianočné posedenie“. Po tomto rozhodnutí sa učiteľský zbor rozdelil na dva tábory. Ako dôvod uviedla, že investované peniaze chce použiť na pobytový školský výlet pre žiakov, ktorí úspešne reprezentovali školu v okresných, krajských a celoslovenských súťažiach.
- Spracujte text ako **objektívny novinár,**
bulvárny časopis,
žiaci do školského časopisu,
anonym, ktorý chce zbaviť riaditeľku funkcie

Predpoklady kritického myslenia

- som zvedavý (rád sa vzdelávam), racionálne uvažujúci, nezaujatý,
- nepodlieham prvému dojmu, všeobecnej mienky alebo naliehavosti nejakého oznámenia,
- naivne nepreberám tradované názory,
- dokážem zaujať odstup a pripustiť odlišný pohľad, som poctivý pri hodnotení,
- vlastný názor si vytvorím na základe vedomostí a skúseností ako vlastných, tak iných kvalifikovaných osôb,
- výsledky svojho myslenia (hodnotenie) prezentujem v hotovom bloku alebo podanie, ktoré je presnosťou adekvátne analyzovaným predmetu

Podmienky pre kritické myslenie

- Čas a príležitosť pre kritické myslenie (dostatok času a priestoru).
- Možnosť domýšľať a špekulovať (vyzývanie k tvorbe dohadov, hypotéz, špekulácií = produktívne prostredie).
- Akceptovanie rozmanitých myšlienok, nápadov a názorov (neplatí: jediná správna odpoveď).
- Podpora aktivity v poznávacom (učebnom) procese (vzbudenie vnútorného záujmu o poznanie, ktoré je výsledkom vlastnej aktívnej činnosti).
- Bezpečné prostredie (myslieť slobodne nesmie byť riskantné).
- Vyjadrenie dôvery v schopnosti kritického myslenia (úcta k mysleniu druhých).
- Oceňovanie kritického myslenia.

Prečo kritické myslenie?

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania

▪ rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;	• rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť ¹ a kritické myslenie;

Profil absolventa

• získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;	• vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;

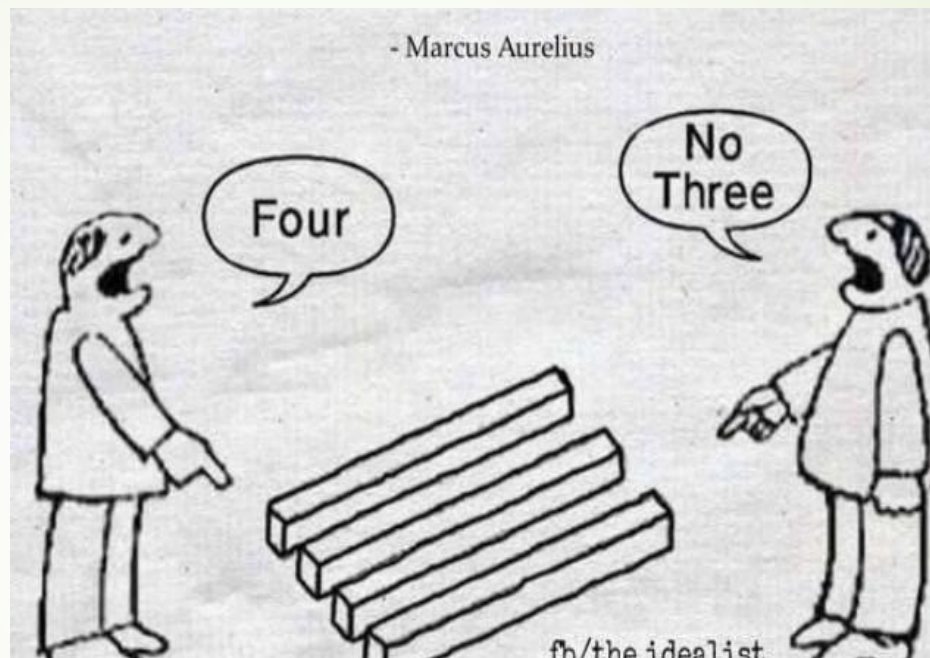
Osobnostný a sociálny rozvoj

• rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;	• rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Mediálna výchova

• osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni.	• získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;

„Všetko čo počujeme, je názor, nie fakt.
Všetko čo vidíme, je uhol pohľadu, nie pravda“.

Existuje správny spôsob, ako sa pozerať na obrázok?
Myslíte si, že ľudia vnímajú situácie rôznymi spôsobmi? Ak áno, ako
potom môžu dospieť k vzájomnému porozumeniu a vyriešiť konflikty?

Hľadanie cesty, riešení

Ako narábať s informáciou?

Správa do sveta

- Je niekto, koho výrok nebol povedaný?
- Každý výrok bol presne povedaný ako ho autor pustil do sveta?
- Kedy je väčšia pravdepodobnosť skomolenia správy?

Čo mi chce autor povedať?

- Tento človek prevzal národ, obnovil ekonomiku a navrátil ľuďom hrdosť
 - Počas prvých 4 rokov jeho vlády nezamestnanosť klesla
 - Tento človek sa zaslúžil o rast HDP o 102% a zdvojnásobil príjem na hlavu
 - Tento človek zvýšil zisk priemyslu viac ako 5 násobne
 - Tento muž miloval hudbu a maľovanie a v mladosti chcel byť umelcom...
-
- **Je možné povedať veľa lží hovorením len pravdy. Preto je dôležité, aby noviny, ktoré čítaš, ti poskytovali celú pravdu.**
 - **Za každým textom je autor a jeho zámer, ktorý chce niečo povedať z nejakého dôvodu – zdiskreditovať, podporiť, vyzdvihnúť,... .**

Pozn.: Človek, ktorý je opísaný, je Hitler?!?!?

<https://zmudri.sk/p/hoaxy-a-kriticke-myslenie>

Myslenie je najťažšia práca, aká
existuje. To je pravdepodobne dôvod,
prečo tak málo ľudí myslí.

—
Henry Ford

